



Министерски съвет

Портал за обществени консултации

(www.strategy.bg)

**Проект на Наредба за изменение и допълнение на Наредба № 41
от 2008 г. за изискванията към обекти, в които се отглеждат,
развъждат и/или предлагат домашни любимци с цел търговия,
към пансиони и приюти за животни**

[линк към консултацията](#)

Информация

Откриване / Приключване: 29.05.2025 г. - 30.06.2025 г. Неактивна

Номер на консултация: #11138-K

Област на политика: Архив - Земеделие и селски райони

Тип консултация: Акт на министър

Вносител: Министерство на земеделието и храните

Тип вносител: Национално

С проекта на наредба се цели:

- актуализиране и прецизиране на някои от действащите разпоредби, свързани с изискванията към обектите, в които се отглеждат, развъждат и/или предлагат домашни любимци с цел търговия, към пансиони и приюти за животни;
- създаване на регулации – при изграждане на нови приюти за кучета и при извършване на разходки и упражнения на кучетата в приютите.

Отговорна структура:

дирекция „Животновъдство“, Министерство на земеделието и храните

Електронен адрес:

EHyusein@mzh.government.bg

Отговорна институция

Отговорна институция

Министерство на земеделието и храните

Адрес: София, София 1000, бул. Христо Ботев 55

Електронна поща: mail@mzh.government.bg

Полезни връзки

Официална интернет страница на Министерството на земеделието и храните -
<https://www.mzh.government.bg/bg/>

Документи

Пакет основни документи:

[Проект на Наредба - вер. 1.0 | 29.05.2025](#)

[Проект на доклад \(мотиви\) - вер. 1.0 | 29.05.2025](#)

Консултационен документ:

Справка становища:

Коментари

Автор: Бандата Хиляда и 500-те (26.06.2025 16:13)

Становище на Сдружение "Бандата на 1500-те" | 25 част

V. Поведение и реакции в различни ситуации

1. Как бихте се справили с куче, което:

- Се плаши от хора/други животни:

-

- Показва териториално поведение:

-

- Има нужда от обучение на повод:

-

2. Бихте ли потърсили помощ от треньор/поведенчески специалист при нужда?

- Да

- Не

- Зависи

VI. Оценка на съвместимостта

Моля, отговорете свободно на следните въпроси, за да ни помогнете да преценим дали конкретното куче е подходящо за вас.

1. Защо искате да осиновите куче?

-

2. Какво очаквате от бъдещото си куче?

-

3. Как си представяте ежедневието си с него?

-

4. Какъв тип куче търсите (характер, енергийно ниво, социалност и др.)?

-

5. Има ли нещо друго, което бихте искали да споделите за вас?

-

Мотиви:

Анкетата съдържа въпроси, отговорите на които ще дадат представа за това, какви условия може да предложи кандидат-осиновителя, колко знания и готовност има да се справи с отглеждането на домашен любимец, както и какъв е капацитетът му за справяне с житейски ситуации, които хипотетично биха довели до разосиновяване

или изоставяне на кучето, осиновено от приют.

Резултатите от анкетата са и мощен инструмент за точното и правилно определяне на най-подходящото куче, съобразено с начина на живот и условията, които кандидат-осиновителят може да предложи за отглеждане на домашен любимец - куче, осиновено от приют.

Наличието на минимални изисквания за осиновявания на кучета, настанени в приют, вкл. и инструмент за получаване на знания относно готовността на кандидат осиновителя, какъвто е Анкетата, е стъпка в посока стандартизиране на процеса по осиновяване с цел постигане на повече и успешни осиновявания.

Заклучение

В заключение считаме, че преработването на представения за обществено обсъждане проект на Наредба е наложително по мотиви, изложени по-горе, най-малкото поради противоречие на някои от предлаганите изменения с по-висши по степен актове и при липса на мотиви, което неминуемо би довело до отмяната им при евентуална съдебна проверка по реда на Административнопроцесуалния кодекс.

Сдружение „Бандата на 1500-те“ изразява готовност, при решение за преработка на проекта на Наредбата и проекта на доклад и при отправена покана, да се включи със свои представители в работна група за преработка на текстовете.

С уважение,

Мартина Чикова

Председател на УС на Сдружение „Бандата на 1500-те“

Автор: Бандата Хиляда и 500-те (26.06.2025 16:13)

Становище на Сдружение "Бандата на 1500-те" | 24 част

14. § (пореден -б.а.) Създава се приложение № 5 към чл. 123, ал. 3:

„Приложение № 5

към чл. 123, ал. 3

Анкетна карта за кандидат осиновители

I. Лични данни

• **Име и фамилия:**

• **Възраст:**

• Адрес:

• Телефон:

• E-mail:

• Професия:

• Работно време:

II. Домашна среда

1. Какъв е типът на жилището ви?

- Апартамент
- Къща с двор
- Друго:

2. Живеете под наем или собствено жилище?

- Под наем
- Собствено

3. Имате ли съгласие от всички в домакинството за осиновяване на куче?

- Да
- Не

4. Има ли други животни в домакинството?

- Да:

- Не

5. Има ли деца? Ако да, на каква възраст?

-

III. Грижи и отговорност

1. Кой ще се грижи основно за кучето?

-

2. Къде ще живее кучето през деня? А през нощта?

- Ден:

- Нощ:

3. Колко време дневно ще прекарва кучето само?

-

4. Как и къде ще осигурите необходимите разходки, игри и внимание?

-

5. Имате ли опит с кучета? Ако да, какъв?

-

6. Какви здравни грижи сте готови да осигурите (ваксини, обезпаразитяване, ветеринарни прегледи, тренировки, храна)?

-

IV. Адаптация и ангажимент

1. Имате ли търпение и готовност да помогнете на кучето да се адаптира към новата си среда?

-

2. **Как бихте реагирали при евентуални проблеми в поведението през първите месеци (лаене, страх, инциденти у дома)?**

○

3. **Какво бихте направили, ако след време се наложи да се преместите, имате дете или възникне трудна ситуация?**

○

4. **Готови ли сте за ангажимент от 10-15 години (средната продължителност на живота на кучето)?**

○ Да

○ Не

○ Не съм сигурен/а

Автор: Бандата Хиляда и 500-те (26.06.2025 16:11)

Становище на Сдружение "Бандата на 1500-те" | 23 част

12. Предлагаме допълнение на чл. 124 , ал. 1, т. 1 от Наредбата.

„§ [пореден номер-б.а.] В чл.124, ал. 1, т.1 от Наредбата се прави следното допълнение:

След изрази „осиновеното животно“ се добавя израз „в съответствие с Наредба № 39 от 1 декември 2008 г. за условията за отглеждане на животни компаньони, съобразени с техните физиологически и поведенчески особености (Обн. - ДВ, бр. 1 от 06.01.2009 г.)“.

Мотиви

Считаме, че след осиновяване на кучето, същото става животно компаньон по смисъла на Наредба № 39 от 1 декември 2008 г. В тази наредба се съдържат разпоредби, касаещи задълженията на всеки, който отглежда или се грижи за животно компаньон, както и условията за отглеждане на животни компаньони, като са разписани и специални разпоредби за грижа и условия за отглеждане на кучета, котки и порове.

Чрез препратката към съответния нормативен акт, в случая Наредба № 39 от 01 декември 2008 г., се постига изчерпателност и яснота на уредбата.

13. Предлагаме допълнение на чл. 127 , ал. 2 от Наредбата

„§ [пореден номер-б.а.]

В чл. 127, ал.2 се правят следните изменения:

След израза „а за общинските приюти и с кмета на съответната община, на чиято територия се намира приютът“ се добавя изразът „както и с директора на общинското предприятие, стопанисващо съответния приют“.

Мотиви

Както вече бе посочено, налице е специфика на управление на общинските приюти - голяма част от тях (или поне най-големият на територията на страната - този в с. Горни Богров) се стопанисват от общински предприятия, създадени с решения на съответните общински съвети.

Съгласно чл. 52 от Закона за общинската собственост общинското предприятие е специализирано звено на общината за изпълнение на местни дейности и услуги, финансирани от общинския бюджет. То се създава, преобразува и закрива с решение на общинския съвет и осъществява дейността си въз основа на правилник, приет от общинския съвет. Общинското предприятие се ръководи от директор, който е второстепенен разпоредител с бюджет.

Предвид изложеното следва да се заключи, че общинското предприятие представлява специализирано звено на общината. Същото е специализирано звено за управление на общинското имущество за задоволяване на потребностите на населението и за осигуряване изпълнението на общинските дейности.

Работещите в общинското предприятие имат статут на служители на общината, като отношенията с тях се уреждат по реда на Кодекса на труда (КТ).

Те обаче не са служители на администрацията и нямат статут на държавни служители.

Директорът на общинско предприятие има статут на служител на общината, ръководен орган на специализираното звено в структурата на което се намират приютите.

Предвид на изложеното считаме за удачно разрешение с оглед установената субординация правилниците, чието приемане е вменено на управителите на приютите да бъдат съгласувани и със съответните административни ръководители, когато приютът е част от организационната структура на общинско предприятие, а именно с директора на това предприятие.

Автор: Бандата Хиляда и 500-те (26.06.2025 16:11)

Становище на Сдружение "Бандата на 1500-те" | 22 част

Освен това, случаите на върнати обратно след осиновяване кучета в приюта, не са рядкост. Често, осиновителите взимат емоционални решения, като с тези промени, се цели и намаляване на връщането на кучета в приютите в страната или повторното им изоставяне на улицата.

Връщането на куче обратно в приюта след осиновяване е едно от най-неблагоприятните преживявания, които то може да преживее и значително намалява неговите шансове да намери нов дом. Причините за това са комплексни и засягат както психиката на кучето, така и нагласите на потенциалните осиновители.

На първо място това е психически и емоционален стрес за кучето. Връщането му обратно в приюта може значително да намали доверието му към околния свят и да предизвика следните нежелани поведенчески проблеми:

1. Тревожност при раздяла - това е проблем, с който не всеки човек ще има възможност и познания да се справи, а осиновявайки такова куче бъдещият осиновител рискува имуществото му да бъде разрушено или да получава оплаквания от съседни за неспирен лай, всеки път когато той излезе и остави кучето само. Това значително намалява възможностите куче с такъв проблем да бъде осиновено.

2 Апатия или депресия - това е проблем, при който много хора биха се подлѳгали в желанието да си да помогнат на кучето и биха го взели, за да му помогнат. Такива кучета, обаче имат тенденцията силно да соматизират емоционалните си преживявания и потенциалния осиновител да се озове пред куп здравословни проблеми на кучето и големи сметки за ветеринар, което може отново да доведе до връщане на кучето в приюта и още по-голямо задълбочаване в проблема.

3. Страх от хора - това е проблем, който директно намалява възможността на кучето да бъде осиновено, тъй като то не успява да се довери на никого. Такова куче дори и да бъде осиновено, би било в огромна тежест за неговите осиновители, тъй като на него ще му се налага да живее сред хора и да вижда хора, а страха от тях значително ще ограничи неговите осиновители в това да водят един нормален начин на живот.

4. Поведенчески проблеми като лаене, рѳмжене или агресивност - това са проблеми, които често са трудни за справяне дори и за опитни стопани на кучета. Проявяването на такива поведения директно намалява шансовете за осиновяване, тъй като осиновителите търсят основно безпроблемни кучета.

Създава се „негативен етикет“ на кучето в досието му и щом е върнато, значи има абсолютно резонна причина това куче да не може да се справи с живота в дома. Често кучетата се връщат, защото не могат да съжителстват с деца, разрушават дома или са твърде превъзбудени. Дори и тези проблеми да са временни, преодолими или просто в резултат от неправилен подход или неподходящи осиновители, те често отблъскват кандидат-осиновителите, които търсят „лесно“ и „безпроблемно“ животно.

Кучетата, които са били върнати, могат да изгубят доверие към хората и генерално да се затворят към обкрѳжаващия ги свят. Това затруднява повторната им

адаптация в новото семейство - те могат да избягват контакт, да са предпазливи, стресирани или да проявяват защитно поведение. Тази емоционална затвореност намалява шансовете за бързо и успешно осиновяване.

Получава се и нарастваща конкуренция с новопостъпилите кучета. Приютите редовно приемат нови, често по-млади, социални и привлекателни за осиновителите кучета. Върнатото куче, особено ако е по-възрастно или с поведенчески бележки, остава в неравностойна позиция спрямо тях. Повечето хора избират ново и непознато куче, вместо куче с история на неуспешно осиновяване.

Съществуват и редица предразсъдъци на потенциалните осиновители спрямо върнатите кучета. За много хора връщането на куче в приют е знак, че с него „нещо не е наред“. Дори тази преценка да е необоснована, тя често води до отказ от осиновяване. Така върнатите кучета остават в приюта за по-дълго време, а понякога за постоянно.

Връщането на куче в приют се отразява неблагоприятно както на неговото емоционално състояние, така и на възприятието му от страна на кандидат-осиновителите. За да се избегне този риск, е изключително важно предварително да се прецени внимателно съвместимостта между кучето и бъдещия му дом от страна на осиновителите, както и да се осигури подкрепа от страна на приюта за успешната му адаптация в новата среда.^[1]

^[1] Становището относно разосиновяването и връщането на кучета обратно в приютите е съставено от Ралица Миланова, сертифициран от Английската академия “Absolute dogs” професионален треньор и първо ниво поведенчески специалист, с дългогодишен опит в рехабилитацията и травма-информирания подход при работа с кучета от приюти.

Автор: Бандата Хиляда и 500-те (26.06.2025 16:10)

Становище на Сдружение "Бандата на 1500-те" | 21 част

Мотиви:

Качествено осиновяване следва да е необратим процес, при който животно, настанено в приют, е поето от отговорни стопани, които осигуряват подходящи условия за неговото здраве и благосъстояние. Това включва избор на среда за кучета, която ще разполага с нужните ресурси, както и време и желание на осиновителя да се грижи за кучето. Когато едно куче бъде върнато обратно в приюта (или изоставено на улицата), поради невъзможност за адаптация в новия дом, говорим за некачествено осиновяване.

За да бъде едно осиновяване качествено, е необходимо основните насоки в процеса на осиновяване да бъдат нормативно регламентирани с оглед неговото уеднаквяване и въвеждане на единни минимални стандарти за всички приюти и най-вече за общинските, които са най-многобройни и в които се отглеждат най-голям брой бездомни кучета.

Ежегодният брой на осиновените кучета в приютите на ОП „Екоравновесие“ например, в които се намират най-голям брой бездомни кучета, намалява с приблизително 20% годишно за последните 2 години. [\[1\]](#)

Една от причините за ниските нива на осиновяване е незнанието и недоверието на потенциалните осиновители за произхода, поведението на приютските кучета, както и начина им на отглеждане в приютите.

С цел да се повиши доверието и възможността за трайно и качествено осиновяване е необходимо по-задълбочено проучване на кандидатите за осиновители, на които, според очакванията и възможностите, се предложи подходящо като възраст, физиологични и поведенчески характеристики куче. Това, от своя страна, ще насърчи управителите на приюти да започнат разработване на профили на кучетата, настанени в приюти. Разработването на профили на кучета не е новост в световен и европейски мащаб и предвид характера на дейността, същата може да се възлага и на доброволци с доказана експертиза в тази област.

Тези профили, съдържащи информация за физически и поведенчески характеристики, ще позволят полагане на качествена грижа за кучетата и намиране на подходящи нови собственици.

Това са основните мотиви за направените предложения за попълването на Анкетната карта (Приложение № 5), както и провеждане на интервю с кандидатите за осиновители.

С направените предложениия се въвеждат и задължения за управителите на приюти да предоставят информация за кучетата (здравословно състояние, история, физически и поведенчески особености), което предпоставя вземането на информирано решение от страна на кандидат-осиновителя.

Въведеното изискване опознавателните срещи с кучето да се извършат както на открито, така и в закрито помещение ще дадат информация на кандидат-осиновителя за способността на кучето да живее в затворено помещение (напр. апартамент), знанието за което значително би повишило успешните и качествени осиновявания.

Изискването кучетата да се предоставят на осиновителя с поставени поливалентни ваксини цели насърчаване на осиновяването чрез удостоверяване на заложи базови ветеринарномедицински грижи за кучето, каквото е изискването по Наредба № 39 от 01.12.2008 г. за условията за отглеждане на животни компаньони, съобразени с техните физиологически и поведенчески особености - съгласно чл. 32, ал. 2 от тази наредба кучетата компаньони, които имат контакт с други животни или имат достъп до обществени места, се ваксинират освен срещу бяс и срещу

парвовироза, гана, хепатит, лептоспироза, параинфлуенца.

[\[1\]](#) Данните са взети от [справки за дейността](#) на ОП “Екоравновесие”

Автор: Бандата Хиляда и 500-те (26.06.2025 16:09)

Становище на Сдружение "Бандата на 1500-те" | 20 част

11. Предлагаме изменение и допълнение на чл. 123 от Наредбата

„§ **[пореден номер-б.а.]** в чл. 123 се правят следните изменения и допълнения:

1. Алинея 3 на чл. 123 се заличава.

2. В чл. 123 се създават нови алинеи от 2 до 7 вкл., както следва:

„(2) Намирането на нови собственици на приети и настанени в приюта кучета се извършва при спазване принципите на откритост и равен достъп на граждани, кандидат - осиновители, до всички кучета, настанени в приюта.

(3) Всеки кандидат-осиновител попълва Анкетна карта (Приложение № 5) и въз основа на попълнената анкетна карта, управителят на приюта или определен от него служител или доброволец провежда интервю с цел придобиване на информация относно наличие на подходящи условия за живот на кучето, както и познания и разбирания за нуждите на кучето и др.

(4) На кандидат - осиновители се предлага най-подходящото куче според неговия профил (физически и поведенчески особености, здравословно състояние, възраст, история и потребности на животното), резултатите от попълнената анкетна карта и проведеното интервю и се осигурява възможност да опознаят предложеното куче на мястото, определено за игри и/или разходки. Преди вземане на решение за осиновяване се провеждат няколко, но не по-малко от две, опознавателни срещи на кандидат-осиновители с предложеното куче.

(5) Управителят на приюта осигурява възможност опознавателните срещи да се извършат както на открито, така и в закрито помещение и определя служител и/или доброволец, който да присъства на срещите на кандидат - осиновител с кучето и да следи за спазване на мерките за безопасност при тяхното провеждане.

(6) Кандидат - осиновители получават информация от управителя на приюта или определен от него служител и/или доброволец относно физически и поведенчески особености, здравословно състояние, възраст, история и потребности на предложеното куче, както и информация за отговорностите му като собственик на животно съгласно Закона за защита на животните, Закона за

ветеринарномедицинската дейност, чл. 117 от Закона за местните данъци и такси.“

3. Алинея 4 на чл. 123 става алинея 7.

4. Алинея 2 на чл. 123 става алинея 8.

5. Създават се нови алинеи от 9 до 13 вкл, както следва:

„(9) Преценката по ал. 8 се прави на база на изводите от анкетната карта, проведеното интервю и профила на кучето.

(10) Управителят на приюта или съответния директор на общинското предприятие, стопанисващо общински приют, след становище на съответния управител на общински приют, има право да не одобри даден кандидат при наличие на съмнения, че кучето няма да бъде отглеждано отговорно и с необходимата грижа.

(11) Компетентен да разреши или да откаже предоставяне за осиновяване на агресивни кучета или такива, участвали в инцидент с ухапвания, е управителят на приюта или директорът на общинското предприятие в случаите, когато приютът се стопанисва от такова.

(12) Собствениците, които предадат кучето си в приют, нямат право да осиновяват други кучета от приют, с изключение на специални случаи и със съгласието на управителя на приюта.

(13) Осиновените кучета се предават на собствениците им ваксинирани, маркирани, обезпаразитени, както и с паспорт с отразени данни.“

Автор: Бандата Хиляда и 500-те (26.06.2025 16:08)

Становище на Сдружение "Бандата на 1500-те" | 19 част

Посочените по-горе две дефиниции от § 1 от ДР на ЗЗЖ предполагат наличието на подходящи условия за ветеринарномедицинско обслужване на безстопанствени животни във всеки приют, включващо и профилактика на болести, като базовото ветеринарномедицинско обслужване е поставянето на ваксини срещу най-разпространените и смъртоносни болести.

Казано с други думи, за да са спазени добрите практики при отглеждане на животните, вкл. и на тези, настанени в приюти, следва да се прилагат система от общи правила за опазване на здравето на животните, както и профилактиката на болести. Ваксините представляват именно такова средство, с което освен, че се опазва здравето и благосъстоянието на животните, се профилактират и едни от най-смъртоносните болести по кучетата.

Освен това, едно от задълженията на собствениците на приюти е намирането на нов собственик на животните, настанени в приют - ваксинирането на животните от една страна ще е стимул за намиране на нов собственик, а от друга - предполага, че нито едно куче в тези приюти не се настанява с перспективата за „доживотно настаняване“, какъвто израз е употребен в ал. 3 на чл. 119 от Наредбата, чиято отмяна на алинея предлагаме.

10. Предложение за изменение и допълнение на чл. 119 от Наредбата

1. „§ [пореден номер-б.а.] В чл. 119, ал.2 изразът „срещу бяс“ да се замени с израза „с поливалентни ваксини, съдържащи и ваксина срещу бяс, съобразно схемите за ваксинация, посочени в листовката на разрешените за търговия ваксини“.

2. Алинея 3 на чл. 119 се заличава.

Мотиви:

Поливалентните ваксини за кучета обикновено предпазват от няколко заболявания, като парвовироза, гана, инфекциозен хепатит, параинфлуенца, лептоспироза и бяс. Прилагането на поливалентни ваксини ще превенира скъпо струващи лечения на болести по кучетата, които в голямата си част са с летален изход.

Освен това, по този начин ще се премахне различното третиране на кучета, настанени в приют, с кучета, настанени в пансион - съгласно чл. 81, ал. 1 от Наредба № 41 едно от задължителните условия за настаняване на куче в пансион е същото да бъде предварително ваксинирано срещу бяс, гана, хепатит, параинфлуенца, лептоспироза и парвовироза.

Както вече бе посочено Европейската конвенция за защита на животните компаньони (ЕКЗЖК), Законът за ветеринарномедицинската дейност и Законът за защита на животните са приложимите в случая нормативни актове от по-горна степен спрямо Наредбата.

Нито един от тези нормативни актове не въвежда различни правила по отношение на хуманното отношение към кучета на основание това дали кучетата са бездомни (настанени за отглеждане в приют) или не.

Правилата за хуманно отношение към кучетата и добрите практики при отглеждането им, както и забраните за прояви на жестоко отношение към тях са общовалидни за всички кучета, независимо от това дали са настанени в пансион, приют или в частен дом.

При наличие на ваксини, които биха предотвратили излишни страдания и смърт на кучета и биха спестили средства за скъпоструващи лечения, е неразбираемо и неоправдано съществуването на текст, който да предполага възможност, а не задължителност за ваксиниране с посочените поливалентни ваксини, поради което и предлагаме отмяната на ал. 3 на чл. 119 от Наредбата.

Нещо повече, съгласно § 1, т. 14 от ДР на ЗЗЖ, „Приют за животни“ е общински или частен обект, който разполага с подходящи условия, за да осигури на безстопанствени животни **ветеринарномедицинско обслужване**, грижи, подслон и намиране на нов собственик.

А съгласно т. 7 от § 1 от ДР на ЗЗЖ „Добра практика при отглеждане на животните“ е системата от общи хигиенни и технологични правила за опазване здравето на животните и гарантиране на тяхното благосъстояние чрез създаване на оптимални условия за отглеждане и хранене, съответстващи на техните физиологични и поведенчески нужди, и ограничаване до приемлив минимум на риска от причиняване на излишна болка и страдание. Правилата се отнасят до проектирането, състоянието и поддържането на сградите, помещенията, машините, апаратите, основните и спомагателните технически съоръжения, профилактиката на болести, обучението на персонала, воденето на документация, подходящо хранене, своевременното осигуряване на ветеринарномедицинска помощ“.

Автор: Бандата Хиляда и 500-те (26.06.2025 16:07)

Становище на Сдружение "Бандата на 1500-те" | 17 част

8. Предложение за допълнение на чл. 108, ал. 1 от Наредбата

Предлагаме нов § **[пореден номер-б.а.]** със следното съдържание:

„§ **[пореден номер-б.а.]** В чл. 108, ал.1 след израза „управителя на приюта“ се поставя съюзът „или“ и се добавя изразът „от съответния общински съвет - за общинските приюти, стопанисвани от общински предприятия,“.

Мотиви:

Съгласно ЗЗЖ приютите за животни са общински или частни обекти (§ 1, т. 14 от ЗЗЖ). Съгласно чл. 41 от същия закон органите на местната власт изграждат приюти за безстопанствени животни и приютите за безстопанствени животни се стопанисват от общините и/или от организациите за защита на животните, регистрирани по реда на Закона за юридическите лица с нестопанска цел. В случаите, когато приютите са общински, по отношение на тяхното създаване, преобразуване и закриване, се прилагат разпоредбите на Закона за общинската собственост, а по отношение на тяхната численост и структура - Законът за местното самоуправление и местната администрация. Компетентен орган, който да утвърди числеността и структурата на приют, стопанисван от община е съответният общински съвет.

С предлаганото допълнение се отчита тази специфика по отношение компетентния орган, който има правомощието да утвърди броя на персонала в съответния приют в зависимост от режима на собственост.

9. Предложение за изменение на чл. 118, ал. 2 от Наредбата.

Предлагаме нов § **[пореден номер-б.а.]** със следното съдържание

„§ [пореден номер-б.а.] В чл. 118, ал.2 изразът „карантинно помещение“ се заменя с изрази „помещение за налагане на карантина“

Мотиви:

Предложението е редакционно, свързано е с предложението ни по т. 2 от настоящото становище за изменение на чл. 108, ал. 1, т. 7 и цели уеднаквяване на използваните понятия.

Автор: Бандата Хиляда и 500-те (26.06.2025 16:06)

Становище на Сдружение "Бандата на 1500-те" | 16 част

7. Принципно становище по предложения с § 16 от проекта на Наредба за изменение на Наредба № 41 (нов чл. 107а.)

В предложениния текст навсякъде се използва изразът „разходки и упражнения“. Това предполага винаги и при всички обстоятелства двете да се извършват кумулативно (разходките И упражненията).

В практиката са налице немалко случаи, при които е възможно да се разходи куче, без да се правят упражнения с него (за внимание и фокус, следване, бързина, ловкост или прецизност и т.н.). В условията на приют много често се налага извършването само на упражнения (за приучаване към повод например), без да е възможно провеждането на разходка.

Възможно е, разбира се, да се извършват едновременно разходки и упражнения и поради това, предлагаме по-гъвкав израз, който да отразява реалностите и да дава възможност и за алтеративност.

Именно и поради това предлагаме навсякъде в текста изразът „разходки и упражнения“ да се замени с изрази „разходки и/или упражнения“.

Освен това, с направеното предложение по чл. 107а, ал. 7 от проекта на Наредба се вменява задължение за попълване на контролен лист, но видно от текста на разпоредбата, той касае само извършени разходки, но не и упражнения.

Така предложената редакция се дължи или на неточност по отношение на използваните термини (в предходните алинеи навсякъде се говори кумулативно за разходки и упражнения), но ако разпоредбата остане по този начин, проведени упражнения с куче ще останат извън приложното ѝ поле.

По същия начин стои въпросът и с използвания в чл. 107а, ал. 2 от проекта на Наредба израз „зона за разходка на кучета“. Текстът на чл. 101, ал. 1 , т. 7 от Наредбата борави с изрази „място за игра и разходка на животните“. Ако в ал. 2 на чл. 107а от проекта на Наредба се визира същото място (наименовано „зона“), което е посочено в чл. 101, ал. 1, т. 7 от Наредбата (предвид систематичното място на текста на чл. 107а от проекта на Наредба имаме основания да смятаме, че се визира същото място), то предложената разпоредба на ал. 2 на чл. 107а от проекта на Наредба следва да се редактира като се използва същия израз, както е употребен в

чл. 101, ал. 1, т. 7 от Наредбата.

Тук е мястото да се посочи разпоредбата на чл. 37, ал. 1 от Указ № 883 за прилагане на Закона за нормативните актове, съгласно която думи или изрази с утвърдено правно значение се използват в един и същ смисъл във всички нормативни актове.

В този смисъл конкретно посочените текстове, както и проектът на Наредба в цялост, следва да се приведат в съответствие с изискванията на Закона за нормативните актове и Указ № 883 относно формулирането на разпоредбите и употребата на думи или изрази с утвърдено правно значение (използвани вече в Наредбата или в съответните закони).

Автор: Бандата Хиляда и 500-те (26.06.2025 16:06)

Становище на Сдружение "Бандата на 1500-те" | 15 част

По т. 4

Мотивите за направеното от нас предложение са сходни с тези по т. 3. С разпоредбата на предложената в чл. 107а, ал. 7 от проекта на Наредба разпоредба се цели да се отстрани доброволец, който не спазва изискванията на програмата, чрез недопускане до разходки и провеждане на упражнения на кучета.

Предложеният с проекта на Наредба текст е неточен. Отново - цели се „санкциониране“ (чрез недопускане) на доброволец, който не спазва програмата (нещо, което не е възможно да се случи на доброволеца, доколкото същият не може да бъде санкциониран за това, че не е спазил например честотата на разходки (нещо, което не е негово задължение, а такова на персонала, на който се оказва доброволна помощ) или не е посочил, например, изключения за кучета, за които се определя разходка и упражнения с различна продължителност, в зависимост от възрастта, поведението, физическото и здравословно състояние, както и случаи, при които разходката и упражненията не са препоръчителни. Целта на тази разпоредба е по-скоро на доброволец да се отнеме право да участва в разходките и упражненията с кучета, за това, че е провел разходки или извършил упражнения при нарушение на определените в програмата изисквания - напр. извършил е разходки не на определените за това места, извън графика, допуснал е самонараняване на куче или нараняване на друго куче и т.н. и всичко това да е извършено виновно.

В този смисъл предлагаме прецизен текст, който позволява да се внесе яснота по отношение на задълженията и отговорностите на доброволците, както и санкциониране при нарушения на изискванията и мерките за сигурност към персонала и доброволците, както и на мерките за предотвратяване възможността за бягство на животните, самонараняване или нараняване, както и нападения или наранявания от други животни - все дейности, които се извършват от доброволците, въз основа и в изпълнение на програма, изготвена от управителя.

Автор: Бандата Хиляда и 500-те (26.06.2025 16:05)

Становище на Сдружение "Бандата на 1500-те" | 14 част

По т. 2

Направеното предложение е в унисон с предложеното в т. 5 от настоящото становище за изменение на чл. 105, ал. 6 от Наредбата и създаване на нова ал. 7 на чл. 105 от Наредбата.

Предлагаме прецизиране на уредбата с поставянето на играчки и/или съоръжения за игра и упражнения, като с предложеното изменение на т. 2 се вменява на управителя на приюта да включи в програмата за разходка и упражнения и/или за достъп до мястото за игра и разходка на кучетата и мерки за предотвратяване възможността кучетата да се наранят или самонаранят при ползването на съоръженията и/или играта с подходящи играчки.

Така се постига единност на уредбата, логическа свързаност и последователност на направените предложения за изменение и допълнение.

Гарантира се и безопасността на кучетата при нормативно определените разходки и упражнения.

По т. 3

Текстът на предложената ал. 6 е непрецизен и вменява отговорност на доброволците, които не могат и няма как да носят с оглед на статута им и нормативно-определените правомощия на управителя и персонала в съответните приюти.

Като оставим без коментар, че не е уточнено каква именно отговорност (административна, гражданска) биха могли да носят доброволците за спазването на програмата, не можем да оставим без коментар, че на доброволците на практика се вменява поемането на отговорност за програма, която включва:

- честота, продължителност и място на провеждане (на разходките);
- (набелязването на) мерки за предотвратяване възможността за бягство на животните, както и нападения или наранявания от други животни;
- (определянето на) изключения за кучета, за които се определя разходка и упражнения с различна продължителност, в зависимост от възрастта, поведението, физическото и здравословно състояние, както и случаи, при които разходката и упражненията не са препоръчителни;
- (изписването на) изисквания и мерки за сигурност към персонала и доброволците, които разхождат и провеждат упражнения на кучетата;
- (съставянето на) график за провеждане (на разходките).

Това са все задължителни елементи от програмата, неспазването на която се вменява в отговорност на доброволците, въпреки, че управителят е задължен да я приеме, като участие на доброволци в този процес не се предвижда.

Очевидно не това е целта на предложената разпоредба, а по-скоро се цели информираност за програмата и задължение за спазване на установените с нея (от управителя с помощта на ветеринарен лекар) изисквания при нейното изпълнение.

В този смисъл е и направеното от нас предложение.

6. Предложение за изменение и допълнение на § 16 от проекта на Наредба за изменение на Наредба № 41 (създаден нов чл. 107а)

1. Предлагаме да се създаде нова алинея 2 със следното съдържание:

„(2) Кучета, за които няма физиологични, поведенчески и/или здравословни противопоказания, установени от ветеринарен лекар, се разхождат ежедневно“.

2. Предлагаме настоящата алинея 2 да се преномерира на ал. 3, като т. 2 да се допълни, както следва:

„След изразът „бягство на животните,“ да се добави изразът „нараняване или самонараняване при игра и/или занимания,“;

3. Предлагаме в ал. 6 изразът „че поемат отговорност за спазването ѝ“ да се замени с израза „че са запознати със съдържанието ѝ и изискванията за нейното изпълнение“.

4. Предлагаме в ал. 7 изразът „нейното неспазване“ да се замени с израза „виновни нарушения на изискванията и мерките за сигурност към персонала и доброволците, както и на мерките за предотвратяване възможността за бягство на животните, самонараняване или нараняване, както и нападения или наранявания от други животни“.

Мотиви

По т. 1

Настоящото становище, в т. I - 2 съдържа подробни мотиви касаещи необходимостта от нормативно определен минимален стандарт за провеждането на разходки ежедневно, така както е предвидено в същата наредба относно кучетата, настанени в пансиони или други обекти за отглеждане. С предложената нова ал. 2 на чл. 107а от проекта на Наредба за изменение се въвежда минимум за ежедневни разходки на кучетата, за които не съществуват физиологични, поведенчески и/или здравословни противопоказания за ежедневните разходки. Така, за управителите на приюти, при разработването на програмите за разходки и упражнения, ще е въведен задължителен минимум на редовните разходки, който следва да бъде осигурен от персонала на приюта с или без помощта на доброволци и който ще е задължителен за всички кучета, чието физиологическо, поведенческо и/или здравословно състояние ги позволява.

Въведеният минимум е в унисон с разпоредбите на по-висши по степен актове (ЗЗЖ, ЗВмД и ЕКЗЖК) и отразява добрите практики при хуманното отглеждане и грижа за

кучета.

Автор: Бандата Хиляда и 500-те (26.06.2025 16:04)

Становище на Сдружение "Бандата на 1500-те" | 12 част

И въпреки, че в общите помещения за настаняване поставянето на играчки е абсолютно противоположно, а в единични до голяма степен - ограничено спрямо индивидуалните нужди и характеристики на кучетата, обогатяването на техния живот в рамките на приюта не е невъзможно.^[1]

Идеята за това да бъдат поставени играчки в помещенията за настаняване, описана в чл. 105, ал. 6 от Наредбата цели да гарантира възможността на кучетата в приютите да водят по-богат и пълноценен начин на живот, така че липсите, пред които са изправени да не се отразяват толкова лошо на ежедневието и психиката им.

Предвид описаните по-горе причини, обаче, считаме, че в приютите следва да се предлагат други по-подходящи за конкретната обстановка обогатяващи преживявания, които да изпълняват целите на тази точка в нейната основна същност.

В този смисъл предлагаме изменение и допълнение на съществуващата ал. 6 на чл. 105, с което се ограничава задължението за поставяне на подходящи играчи да е валидно само за единично настанени кучета и съобразено с техните индивидуални характеристики.

С цел гарантиране на възможността за физическо и психическо стимулиране на кучетата, настанени в приют, с направеното предложение за създаване на нова алинея 7, с която като минимално изискване въвеждаме поставянето на обособените места за игра и разходка подходящи играчи или съоръжения като пясъчници, басейни, стълби за катерене и др.

С цел недопускане нараняване на кучета при използването на съображенията или самонараняване при игра с играчките, предлагаме и допълнение на предложеното в § 16 от проекта на Наредбата, а именно създаване на нов чл. 107а, като се въведе задължение управителят на приюта да включи в програмата за разходки и упражнявания мерки за предотвратяване на възможността кучетата да се самонаранят при игра на обособените за игра и/или разходки места (виж т. 6 от становището).

^[1] Становището по чл. 105, ал. 6 е съставено от Ралица Миланова, сертифициран от Английската академия "Absolute dogs" професионален треньор и първо ниво поведенчески специалист, с дългогодишен опит в рехабилитацията и травма-информирания подход при работа с кучета от приюти.

Автор: Бандата Хиляда и 500-те (26.06.2025 16:03)

Становище на Сдружение "Бандата на 1500-те" | 11 част

Наредба № 41 не описва какви точно трябва да са играчките поставени в помещенията за настаняване, а само упоменава, че те трябва да бъдат подходящи.

Тъй като първият и вторият тип играчки са свързани с храна или друг ценен ресурс за кучето, този тип играчки не би бил подходящ за поставяне в общи помещения за настаняване (в които се настаняват повече от едно куче), тъй като те биха предизвикали нежелан инцидент между кучетата в тях. Поставени под стреса от несигурната обстановка в общо помещение, кучетата настанени в него, често могат да проявят поведения, свързани с пазенето на ресурс, а вкарването на играчка съдържаща ресурс, ценен за всички обитатели на съответното общо помещение (храна), неминуемо ще доведе до напрежение или инциденти.

Що се отнася до третия тип, на първо място, просто оставени в помещението, тези играчки не биха обогатили по никакъв начин преживяването на кучетата в него, тъй като те работят тогава, когато биват използвани от човек. Всъщност играчката от този тип следва да имитира плячка за кучето, точно за това, раздвижена, тя много добре ангажира ловния му инстинкт. И тук идваме до втората страна на този тип играчки и тя е свързана с това, че когато вкараме в общо помещение играчка, която в движение би представлявала плячка за кучетата, а за някои дори и без да бъде раздвижена, то отново се рискува кучетата от това помещение да стигнат до напрежение помежду си и да се предизвикат нежелани инциденти.

Оттук следва, че никой от типовете играчки за кучета не се явява като подходящ за поставяне в общи помещения за настаняване на повече от едно куче, както разпорежда чл. 105, ал. 6 от Наредба № 41, тъй като те не само няма да вършат ролята, за която са създадени (описана по-горе), но и по-скоро биха влошили качеството на живот на кучетата, настанени в общи помещения.

Що се отнася до кучетата в индивидуалните помещения за настаняване и кошарите, при тях нещата са малко по-опростени и може да се действа спрямо индивидуалното куче и неговите характерни нужди. Важно е да се има предвид, че никоя от играчките не е защитена от унищожаване и често парчета от нея могат да бъдат погълнати, което отново води до потенциална опасност. За кучета настанени в индивидуални помещения, за които е сигурно, че няма опасност да погълнат неподходящи за тях неща, могат да се предложат играчки обогатяващи сетивата от типа дистрес играчки за разкъсване като кашони и картонени кутии. При някои кучета такава роля играят плюшените играчки, които те с удоволствие „изкормват“, като вадят съдържимото в тях. Това намалява стреса им и до голяма степен може да убие скуката, докато са затворени.

Автор: Бандата Хиляда и 500-те (26.06.2025 16:03)

5. Предложение за изменение на чл. 105, ал. 6 от Наредбата и създаване на нова ал. 7 на чл. 105 от Наредбата

Предлагаме нов § [пореден номер-б.а.] със следното съдържание.

„§ [пореден номер-б.а.] В чл. 105, ал.6:

1. След изразът „В помещенията за“ се добавя думата „поединично“;
2. След думата „играчки“ се поставя запетая и се добавя изразът „съобразени с индивидуалните нужди и характеристики на кучетата“;
3. Създава се нова ал. 7 със следното съдържание:

„(7) В обособеното по ал. 4 място за игра и разходка се поставят подходящи за игри и/или упражнения съоръжения (напр. пясъчници, стълби, басейни и др.) и/или играчки.“

Мотиви:

Разпоредбата на чл. 105, ал. 6 от Наредбата предвижда в помещенията за настаняване на кучетата „да има подходящи играчки“.

Предвид систематичното място на тази разпоредба (Глава четвърта. ПРИЮТИ ЗА БЕЗСТОПАНСТВЕНИ ЖИВОТНИ, Раздел I. Изисквания към приюти (Загл. изм. - ДВ, бр. 81 от 2013 г., в сила от 17.09.2013 г.), същата се отнася до приюти, в които са настанени безстопанствени кучета.

Изхождайки от практиката на дългогодишни професионални треньори, играчките са изключително ценен инструмент, чрез който да се обогатява живота и преживяването на кучето. Съществуват няколко типа играчки, които стимулират различни преживявания в кучето.

Най-общо могат да се разделят на три основни типа:

- Играчки, стимулиращи когнитивните дейности - тези играчки представляват различни пъзели за решаване, в които кучето трябва да достигне до храна или ценен за него ресурс по усложнен за него начин. Този тип играчки стимулират мисловната дейност, като по този начин повдигат самочувствието и увереността на кучето, като заедно с това подхранват оптимистичната му гледна точка към света и го правят по-смело.

- Обогастващи сетивата играчки - този тип играчки стимулират успокояващи за кучетата поведения - близане, гризане, душене, дърпане, ровене. Те, както и първият тип играчки, са свързани отново с храна или ценен за кучетата ресурс, поставен в тях и целят да провокират в кучето поведения, чрез които да изследват света чрез сетивата си. Този тип играчки успокояват, намаляват стреса и действат много добре при силно травмирани кучета, като стимулират в тях смелост, с която да

започнат да изследват света отново, отвъд изградената си с времето черупка. В тази група спадат и плюшените играчки.

- Играчки изграждащи връзката с човека - това са топки, дърпалки, въжета, въдици. Ролята на тези играчки е не просто да бъдат оставени на кучето, а да може човекът да ангажира кучето в игра с тях. Самата игра и съответното движение на тези играчки впряга ловния инстинкт на кучето в действие и го стимулира да мисли под напрежение, като отговаря на сигналите на човека по време на самата игра. Оставени самостоятелно, тези играчки не представляват интерес за кучето, тъй като те са статични. Единственото, което може да предизвика статичната играчка в някои от кучетата е желание да ги „убиват“, като ги дърпат, разтръскват и късат, често поглъщайки откъснатите от играчката парчета.

Автор: Бандата Хиляда и 500-те (26.06.2025 16:02)

Становище на Сдружение "Бандата на 1500-те" | 9 част

3. Предложение за изменение и допълнение на чл. 101, ал. 1 от Наредбата

1. Предлагаме в § 14 от проекта на Наредба да се добави нова т. 3 със следното съдържание:

„3. В ал. 1, т. 9 се изменя така:

„9. помещение за болни и наранени животни, за които не се налага поставянето им под карантина“.

2. Предлагаме в § 14 от проекта на Наредба да се добави нова т. 5 със следното съдържание:

„3. 1. В ал. 1 се създава т. 13:

„13. затворено помещение за упражнения с кучета и провеждане на опознавателни срещи с кандидати за осиновяване“.

Мотиви:

Предложеното в т. 1 изменение е чисто редакционно и цели постигане на яснота по отношение различните помещения и разграничаването им от помещенията за налагане на карантина.

Предложеното по т. 2 създаване на нова т. 13 и вменяване като минимално изискване наличието на затворено помещение за упражнение с кучета и провеждане на опознавателни срещи цели (1) предоставяне на възможност за приучаване на приютски кучета за адаптация към среда, близка до дом (2) получаване на предварителна информация относно това дали дадено куче е подходящо за отглеждане в затворено помещение (апартамент напр.), както и (3) възможност кандидат-осиновителите да се убедят лично в поведението на кучето при поставянето му в среда, близка до домашната. Всичко това е мотивирано от

постигане на устойчиви осиновявания на кучета, настанени в приют.

4. Предложение за изменение на чл. 104, ал. 1 от Наредбата.

Предлагаме нов § [пореден номер-б.а.] със следното съдържание.

„§ [пореден номер-б.а.] В чл. 104, ал.1:

1. изразът „т. 2“ се заличава;
2. след цифрата „7“ съюзът „и“ се заменя със запетая;
3. изразът „тези, в които са настанени животните“ се заменя с „т. 12“.

Мотиви:

Предложените промени са редакционни и са съобразени с факта, че т. 2 на чл. 101, ал. 1 от Наредбата е отменена с Решение № 12637 от 25.11.2015 г. на ВАС - ДВ, бр. 100 от 2015 г., в сила от 18.12.2015 г., а с направените с § 14. от настоящия проект на Наредба се предлага допълнение на ал. 1 на чл. 101 с нова т. 12. Именно предложената нова т. 12 изчерпва съдържанието на „тези, в които са настанени животните“ (чл. 104, ал. 1 от Наредбата) и поради това следва препратката да е към т. 12, а препратката към отменената т. 2 да опадне.

Автор: Бандата Хиляда и 500-те (26.06.2025 16:01)

Становище на Сдружение "Бандата на 1500-те" | 8 част

II. По конкретните текстове

1.Коментар относно неяснотата в § 2 (чл. 9, т. 17, б. „в“) от проекта на Наредба

Разпоредбата на чл. 9, т. 17 от Наредбата задължава собствениците и/или управителите на зоомагазини и развъдници да осигурят, за опазване на здравето на персонала, освен специално работно и защитно облекло, така и препарати за измиване, а и „всеки член на персонала да има направена ваксина срещу тетанус“.

С проекта на Наредба се предлага това задължение за ваксинация от страна на собствениците и/или управителите да отпадне.

Конкретни мотиви в проекта на доклад не се съдържат. Посочено е само, че са актуализирани разпоредбите „за поставяне на ваксина срещу тетанус на всеки член на персонала на зоомагазини и развъдници“.

Не става ясно в какво се състои актуализацията - дали се цели изобщо премахване на изискването членовете на персонала да са ваксинирани срещу тетанус или това изискване остава (макар да не се съдържа в Наредбата), а само собствениците и/или управителите се освобождават от задължението да осигуряват такава ваксина и тя

да е за сметка на членовете на персонала.

С оглед спецификата на работа и високата вероятност от наранявания, които биха били предпоставка за развитие на тетанус, остава неясна целта на предлаганата промяна.

Предлагаме да се допълнят мотивите в проекта на доклад, предлаганото изменение да се прецизира или да се изостави като неудачно.

2. Предложение за промяна на чл. 108, ал. 1, т. 7 от Наредбата

Предлагаме в § 14 от проекта на Наредбата да се добави нова т. 3 със следното съдържание:

„3. В ал. 1, т. 7 се изменя така:

„т. 7 помещения за налагане на карантина“.

Мотиви:

Посоченият и в проекта на доклад РЕГЛАМЕНТ (ЕС) 2016/429 НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА от 9 март 2016 година за заразните болести по животните и за изменение и отмяна на определени актове в областта на здравеопазването на животните (Законодателство за здравеопазването на животните), съдържа легална дефиниция на понятието „карантина“.

Съгласно чл. 4, т. 38 от Регламента „карантина“ означава държането на животни в изолация, без никакъв пряк или непряк контакт с животни извън епидемиологична единица, с цел да се гарантира, че няма разпространение на една или повече определени болести, като същевременно изолираните животни се подлагат на наблюдение за определен срок и ако е целесъобразно - на изследване и лечение - следователно вместо „карантинно помещение“ - помещение за налагане на карантина по смисъла на Регламента

Определение на това понятие се съдържа и в параграф 1, т. 48 от ЗВД, съгласно който „карантина“ е профилактична мярка на изолирано отглеждане на животни.

Предвид изложеното и с оглед съобразяване на Наредбата с по-висши по степен актове предлагаме вместо „карантинни помещения“ да се използва изразът „помещения за налагане на карантина“. По този начин се постига уеднаквяване на използвани легални термини и яснота по отношение на вида на тези помещения с оглед целта, за която ще се ползват, а именно, тази за налагане на карантина по смисъла на Регламента и Закона за ветеринарномедицинската дейност.

Автор: Бандата Хиляда и 500-те (26.06.2025 16:00)

Становище на Сдружение "Бандата на 1500-те" | 7 част

3.3. Проектът на доклад съдържа мотиви, обосноваващи направените изменения, но в голямата си част същите са доста пестеливи до степен на липса на такива.

Пример в тази посока е посоченото в доклада, че с този проект на Наредба за изменение и допълнение на Наредба № 41 от 2008 г. били въведени „по-ясни и конкретни изисквания за редовното извършване на разходки и упражнения на кучетата, настанени в приютите, съобразно техните физиологични особености и в съответствие със защитата и хуманното отношение към тях“.

Въпреки така формулираните мотиви, не само, че не се формулират нови и по-ясни и конкретни изисквания за редовното извършване на разходки и упражнения за кучетата, настанени в приют, но изискванията за редовни разходки, без уточнение за съдържанието на понятието „редовни“ не внася и конкретика, а се прави опит за занижаване на минималните изисквания за отглеждане и грижа именно за тези животни, които са настанени в приюти.

Отчитаме, че предлагането на възможност доброволци да се включват активно в грижи за кучета, настанени в приют, е навременна и много необходима стъпка за правна регулация на вече съществуващи практики.

Приветстваме и въвеждането на изискване управителите на приютите да приемат програма за разходка и упражнения и/или за достъп до зоната за разходка на кучетата, както и задължението в тази програма да се включват изключения за кучета, за които се определя разходка и упражнения с различна продължителност, в зависимост от възрастта, поведението, физическото и здравословно състояние, както и случаи, при които разходката и упражненията не са препоръчителни, но отново отчитаме необходимостта от въвеждането на изискване за минимален брой разходки, който да е задължителен за управителите на приюти при разработване на тези програми.

Автор: Бандата Хиляда и 500-те (26.06.2025 16:00)

Становище на Сдружение "Бандата на 1500-те" | 6 част

Котките пък, могат да бъдат настанени в клетки или комплекси с няколко отделения (чл. 97 от Наредбата) - клетката, очевидно както и комплексът, може да е с няколко отделения, в този смисъл каква е разликата между клетка с няколко отделения и комплекс, не става ясно.

Използваният пък в чл. 107 от Наредбата израз „индивидуалните клетки“ е очевидно неточен с оглед наличието на легална дефиниция на „Клетка“. В конкретния случай по-скоро се касае за „индивидуални помещения“.

В чл. 117, ал. 2 от Наредбата, въпреки направената заявка за премахване на думата „боксове“, поради липса на дефиниция, същата отново се употребява, като се въвежда задължение болни животни да се настаняват самостоятелно в отделни клетки или боксове в затворени помещения (постройки) при спазване на изискванията на чл. 104, т. 3 от Наредбата.

Освен това с проекта на Наредба за изменение се предлага създаването на нова т. 12 в чл. 101 от Наредбата, като се добавя изразът „помещения за настаняване на животните“. Тези помещения касаят настаняването на бездомни животни в приюти. В същото време в Наредбата (пар. 1, т. 17 от ДР) се съдържа легална дефиниция на понятието „Помещения за настаняване на животни (помещенията или кошарите за живеене)“, а именно „местата, в които животните се държат извън часовете на излагане за продан в помещенията за продажба“.

Очевидно, че помещения за настаняване на животни, с така дадената дефиниция, следва да касаят само обектите, в които животните се предлагат за продажба, а не приютите. В този смисъл считаме за удачно дефиницията в пар. 1, т. 17 от ДР да се прецизира с оглед разширяване на обхвата ѝ.

Предвид изложеното и по аргументи, изложени в т. I от настоящото становище, считаме за необходимо проектът на Наредба за изменение и допълнение на Наредба № 41 от 2008 г. да бъде преработен, като този път, в работната група за разработване на нов проект за изменение и допълнение на Наредбата да бъдат включени и представители на неправителствени организации, в чиито устави е предвидена дейност за защита на животните и които работят на терен, в приюти за настаняване на животни.

Автор: Бандата Хиляда и 500-те (26.06.2025 15:59)

Становище на Сдружение "Бандата на 1500-те" | 5 част

3.2. Въпреки декларираната необходимост от прецизиране на разпоредбите на Наредбата с „цел постигане на яснота и конкретизиране“, както и предвид на това даването на легална дефиниция на понятието „клетка“, такава яснота и конкретизиране не е постигната.

Причината за това се корени именно в липсата на цялостен анализ на използваната терминология.

По отношение на местата, в които се настаняват животни, Наредбата борави с термини като „помещения“, „помещения за настаняване“, „клетки“, „кошари“, „колибки“, „затворени постройки“, „ограждения“, „заграждения“, „комплекси с отделения“, „боксове“, „затворени помещения (постройки)“ и др.

Например с § 8 от проекта на Наредба се предлага в чл. 68, ал. 1 думата „Боксовете“ да се замени с „Кошарите“.

В същото време в същата разпоредба се въвежда и термин „помещения за свободно настаняване“, като следващите три алинеи следва да установят изисквания за оборудване и почистване именно на кошарите и „помещенията за свободно отглеждане“, като обаче ал. 3 въвежда изискване за клетки, за които е налице легална дефиниция и тя е различна от „кошари“ и „помещения за настаняване“ (за които няма дефиниция).

По този начин, въпреки предложенията за заменяне на термини с цел прецизиране, това не само, че не постигнато, а напротив - неяснотата е задълбочена.

По сходен начин стои въпросът и с „кучешки и котешки колибки“ - липсва яснота по отношение на този вид места за настаняване на котки и кучета и те с какво са по-различни от клетки или кошари, например - с оглед предвиденото заключване, очевидно не се касае за външни къщички.

Разпоредбата на чл. 88 от Наредбата борави с „обекти за настаняване“, около които трябва да има допълнителна ограда, предпазваща от бягство на животните.

Не става ясно каква е разликата между тези обекти и „помещенията за настаняване“, визирани в чл. 68 например.

В текста на чл. 91 се съдържат изисквания за кошари, които са легално дефинирани и, с оглед предложеното изменение, същите предлагат по-голяма свобода за движение, отколкото клетките. Не става ясно, обаче какво прави помещенията за настаняване различни от клетките и кошарите. Ако „помещения за настаняване“ са родови понятия и по отношение на клетките, то това също следва да се прецизира и с оглед дефиницията, дадена в пар. 1, т. 17 от Наредбата, според която „Помещения за настаняване на животни (помещенията или кошарите за живеене)“ са местата, в които животните се държат извън часовете на излагане за продан в помещенията за продажба.

Още повече, че с разпоредбата на чл. 92 се въвежда изискване, когато кучешките кошари са разположени в закрито помещение, да се поддържа подходяща температура, влажност и вентилация, а пък непосредствено след това в чл. 93 Наредбата борави с термин „затворени постройките“.

Автор: Бандата Хиляда и 500-те (26.06.2025 15:59)

Становище на Сдружение "Бандата на 1500-те" | 4 част

Предвид изложеното приветстваме предложението в § 16 от проекта, в частта му за приемане на програма за разходка от управителите на приюти, но смятаме, че е от съществена важност тези редовни разходки на кучетата, настанени в приюти, да се извършват ежедневно, като остро възразяваме срещу занижаване на изискванията за хуманно отглеждане на настанените в приюти кучета и настояваме предложеното изменение с § 17 от проекта на Наредбата да бъде преразгледано, като се предвиди еднаква грижа както за бездомните кучета, настанени в приют, така и за кучета, настанени в пансион и други обекти, в които се отглеждат животни.

1. Принципно възражение срещу обхвата на предложените изменения, както и липсата на мотиви, обосноваващи конкретни предложения за изменения на сега действащата уредба.

3.1. Въпреки декларираното в проекта на доклад, че с предложениия проект на Наредба се цели актуализиране и прецизиране на някои от действащите разпоредби,

свързани с изискванията към обектите, в които се отглеждат, развъждат и/или предлагат домашни любимци с цел търговия, към пансиони и приюти за животни, както и създаване на регулации – при изграждане на нови приюти за кучета и при извършване на разходки и упражнения на кучетата в приютите, тези цели очевидно не са постигнати с предложениия проект на Наредба.

Предложените изменения са частични, фрагментарни и, на места, неудачни (напр. предложението в § 17 от проекта на Наредба).

Пропусната е възможността да се регулира по-прецизно осиновяването на кучета, настанени в приют, въпреки очевидната нужда този процес да бъде нормативно детайлизиран с оглед постигане на трайни и осъзнати осиновявания, както и намаляване на връщането на осиновени кучета обратно в приютите или изоставянето им на улицата.

Пропусната е възможността да се отчете и спецификата на управление на общинските приюти - немалка част от тях (или поне най-големият на територията на страната - този в с. Горни Богров, както и тези в Перник, Пловдив и Благоевград) се стопанисват от общински предприятия, създадени с решения на съответните общински съвети. В този смисъл считаме за удачно разпоредбата на чл. 108, ал. 1 от Наредбата, съгласно която броят на персонала се утвърждава от управителя на приюта в съответствие с капацитета на приюта, да бъде прецизирана и съобразена с други закони и подзаконови актове досежно правомощията за утвърждаване на броя на персонала в общински приюти, стопанисвани от общински предприятия.

Освен това самата разпоредба не дава информация за това на какъв брой кучета, настанени в приют, каква численост на персонала гарантира спазване на добрите практики при отглеждането и грижата за тях, но този пропуск не е адресиран с предложените изменения.

Автор: Бандата Хиляда и 500-те (26.06.2025 15:58)

Становище на Сдружение "Бандата на 1500-те" | 3 част

Правилата за хуманно отношение към кучетата и добрите практики при отглеждането им, както и забраните за прояви на жестоко отношение към тях са общовалидни за всички кучета, независимо от това дали са настанени в пансион, приют или в частен дом.

Аргумент в тази посока се съдържа и в чл. 7 от Закона за защита на животните, съгласно който проявите на нехуманно и жестоко отношение към кучетата като вид животни не са обвързани с това, чия собственост е кучето, нито къде е настанено (временно или постоянно), а със самия факт на съществуването на кучето като живо същество със своите физиологични и етологични нужди.

Съгласно чл. 18 от същия закон, на животни, отглеждани на открито, се осигуряват свободно движение, ежедневна разходка и защита от неблагоприятни атмосферни условия, хищници и вредни физични и химични въздействия.

Изискването за ежедневна разходка на кучетата, настанени в приюти, съществува към настоящия момент (чл. 108, ал. 2 от Наредбата), но от позицията на сдружение, което полага доброволни грижи за настанените кучета в най-големия общински приют за кучета в България (този в с. Горни Богров, в който към момента има настанени повече от 1200 кучета в общи и индивидуални помещения), твърдим, че това изискване, въпреки неговото съществуване от 2013 г., не се спазва. Причините за системното нарушение на това минимално изискване са комплексни и от различен характер, но с предложеното изменение се създава впечатлението, че мотивът за отпадане на това изискване не е подобряване на положението на кучетата, настанени в приюти, а по-скоро легитимиране на установеното системно нарушение на съществуващите минимални стандарти за полагане на грижа за кучетата, настанени в приют. Създава се впечатление, че направеното предложение е абдикация от страна на държавните контролни органи да наложат спазване на установените минимални изисквания, като вместо това, предлагат просто отпадането на този минимален стандарт. Нещо повече, направеното предложение, на практика, е в услуга на персонала на преди всички общинските приюти, като места с най-много настанени кучета и е израз на немоощта на държавата, в лицето на нейните контролни органи, да гарантира изпълнението на нормативно определени стандарти, съществуващи над 12 години.

Така предложеното изменение на Наредбата, с което отпада изискването за кучета, настанени в приют, да се осигуряват ежедневни разходки, освен че противоречи на добрите практики за отглеждане на кучета и е против техните естествените физиологични и етологични нужди, е и в противоречие с по-висши по степен актове, каквито за посочените по горе Конвенция и закони.

Автор: Бандата Хиляда и 500-те (26.06.2025 15:57)

Становище на Сдружение "Бандата на 1500-те" | 2 част

1. Принципно възражение срещу понижаване на изискванията за отглеждане и полагане на грижи за животни, настанени в приюти.

Сдружението, от позицията на неправителствена организация, занимаваща се с работа на терен, чрез организиране на разходки на кучетата, настанени в двата общински приюта на София, както и чрез полагане на доброволен труд за подобряване на условията в приютите, остро възражава срещу занижаването на изискванията за хуманно отглеждане на настанените в приюти кучета.

Съгласно приложения проект на доклад, с този проект на Наредба за изменение и допълнение на Наредба № 41 от 2008 г. били въведени „по-ясни и конкретни изисквания за редовното извършване на разходки и упражнения на кучетата, настанени в приютите, съобразно техните физиологични особености и в съответствие със защитата и хуманното отношение към тях“.

Въпреки така формулираните мотиви, нови, по-ясни и конкретни изисквания за редовното извършване на разходки и упражнения за кучетата, настанени в приют, не

се въвеждат, а се прави опит за понижаване на минималните изисквания за отглеждане и грижа именно за тези животни, които са настанени в приюти.

Видно от предложеното изменение на чл. 108, ал. 2 от Наредбата (§ 17 от проекта на Наредбата), изискването персоналът на приюта да осигурява ежедневни разходки на кучетата, настанени в приют, е отпаднало. Вместо сега съществуващата препратка към текстовете, регламентиращи ежедневни разходки на кучета, настанени в пансиони (чл. 78 и 89 от сега действащата Наредба), задължението за ежедневни разходки е предложено да отпадне само по отношение на кучетата, настанени в приюти.

Въведеното в предложениия нов чл. 107а (§ 16 от проекта на Наредба) декларативно изискване кучетата, настанени в приют, да бъдат редовно разхождани и задължението на управителя да изготви програма за тези разходки и упражнения, по никакъв начин не задължава нито управителя, нито персонала да осигуряват ежедневни разходки на кучетата, настанени в приют. Това обстоятелство, съчетано с липсата на дефиниция за това какво представителите на Министерството на земеделието и храните, изготвили проекта, имат предвид под „редовни“ разходки, създава предпоставки за произволни интерпретации за това колко разходки на ден, седмица, месец или година, следва да се осигуряват на кучетата, настанени в приют.

С предложеното изменение на практика се занижават изискванията за хуманно отношение към кучетата, настанени в приют, като изискванията по отношение на останалите кучета, настанени в пансиони, например, остават същите.

Мотиви за предложеното различно отношение при грижата за кучетата, настанени в приют, не се съдържат в предложениия проект на доклад.

Европейската конвенция за защита на животните-компаньони^[1] (ЕКЗЖК), Законът за ветеринарномедицинската дейност и Законът за защита на животните са приложимите в случая нормативни актове от по-горна степен спрямо Наредбата.

Нито един от тези нормативни актове не въвежда различни правила по отношение на хуманното отношение към кучета на основание това дали кучетата са бездомни (настанени за отглеждане в приют) или не.

^[1] Ратифицирана със закон, приет от 39-то НС на 15.04.2004 г. - ДВ, бр. 34 от 27.04.2004 г. издадена от Националната ветеринарномедицинска служба, обн., ДВ, бр. 53 от 30.06.2006 г., в сила за Република България от 1.02.2005 г.

I. Общи бележки

1. Принципно възражение срещу липсата на представители на НПО при разработването на проекта за изменение и допълнение на Наредба № 41 от 2008 г.

Сдружение „Бандата на 1500-те“ е юридическо лице, регистрирано по Закона за юридическите лица с нестопанска цел, в чиито устав е предвидена дейност за защита на животните.

Целите на Сдружението са да подпомага бездомните кучета и котки, да насърчава осиновяването и да повишава информираността за хуманното отношение към животните.

Една от дейностите на Сдружението през последните повече от 7 години е полагане на доброволни грижи за кучетата, настанени в два от столичните общински приюти, стопанисвани от Общинско предприятие „Екоравновесие“ - тези в с. Сеславци и в с. Горни Богров.

Наредба № 41 от 2008 г. за изискванията към обекти, в които се отглеждат, развъждат и/или предлагат домашни любимци с цел търговия, към пансиони и приюти за животни (наричана по-долу „Наредба“, „Наредбата“ или „Наредба № 41 от 2008 г.“) е основният подзаконов акт, който регламентира минималните изисквания към приюти за животни, както и задълженията на собствениците на тези приюти за осигуряване изпълнението на изискванията по тази наредба.

Именно и поради това считаме, че разработването на предложения за обществено обсъждане проект на Наредба за изменение и допълнение на Наредба № 41 от 2008 г (наричана по долу “проекта на Наредба”),, особено в частта, касаеща изискванията към приюти (Глава четвърта от Наредбата) следваше да се извърши с участието на представители на неправителствени организации, в чиито устави е предвидена дейност за защита на животните и които работят на терен, в приюти за настаняване на животни.

Това представителство би било и в унисон с разпоредбите на Глава шеста, Раздел I-ви от Закона за защита на животните и израз на предвидената възможност за осъществяване на обществен контрол за прилагането на Закона чрез вземане на участие в подготовката на решенията на компетентните органи по въпроси, свързани със защита на животните.

Липсата на широко представителство при разработването на този проект доведе до разработването на предложения (предложените промени в чл. 108 от проекта на Наредба), с които драстично се занижават изискванията за хуманно отглеждане на кучета, настанени в приюти, като отпада изискването за ежедневни разходки, което освен, че е в противоречие с основни принципи за хуманно отглеждане на животни,

противоречи и на основно изискване на Закона за защита на животните за осигуряване на пространство за движение и почивка (чл. 46 от ЗЗЖ).

История

Начало на обществената консултация - 29.05.2025

Приключване на консултацията - 30.06.2025

Справка за получените предложения

Справка или съобщение.